

Pasen 2026 Grote- of Sint Janskerk Schiedam

Eerste lezing Exodus 14: 9-14

Lied 605 De toekomst is al gaande,

Epistellezing Kollossenzen 3: 1-11 gestorven en opgewekt met Christus,

Evangelielezing Johannes 20: 1-18

Lied 619 Lof zij God in de hoogste troon

Uitleg en verkondiging

Lied 611 Wij zullen leven

Gemeente van Jezus Christus,

Misschien hebben jullie afgelopen donderdag de Passion op tv gezien. Daar wordt altijd een groot wit verlicht kruis door de straten gedragen. De vrijwilligers die dat kruis dragen hebben allemaal een verhaal, ze hebben allemaal iets verdrietigs meegemaakt. Een jonge vrouw vertelde dat haar moeder was gestorven aan kanker. Maar ook dat ze had gedroomd dat haar moeder vertelde dat het goed met haar ging, omdat ze bij God was. De vrouw was niet gelovig, maar na die droom was ze op zoek gegaan naar God. Ze zei dat ze dat best moeilijk vond, een weg vol hobbels. En ze hoopte dat het dragen van het kruis haar zou helpen om dichterbij God te komen.

In God geloven is voor veel mensen moeilijk. Vooral het verhaal van Pasen, dat Jezus opstond uit de dood. Want je verstand zegt dat dat niet kan.

Maar aan de andere kant is het ook moeilijk vol te houden dat alle dingen die je met je verstand niet kunt begrijpen ook niet echt zouden bestaan. Er is meer tussen hemel en aarde dan wat we met ons verstand kunnen verklaren. Zo'n droom als van die vrouw bijvoorbeeld, of een overweldigende ervaring in de natuur. Of de ervaring van liefde, dat iemand die jou door en door kent, ook je slechte eigenschappen, dat diegene dan toch van je houdt. Of juist de andere kant op: de ervaring van liefdesverdriet, van pijn omdat je iemand mist. Pijn die maar niet overgaat, terwijl je verstand zegt dat je nu maar weer gewoon verder moet met je leven. En soms vertellen zieke mensen mij dat ze ontroerd zijn door een appje of kaartje van een relatief onbekende. En dat het hen veel meer heeft gedaan, dan ze van zichzelf hadden gedacht.

Dit soort ervaringen, die je niet kunt verklaren, die je onverwacht overkomen, ze zijn er gewoon, ze bestaan ook echt. En ze zijn belangrijk. Want alles wat ons ontroert en alles wat ons pijn doet, maakt ons tot mens. Het zijn ervaringen die ons ook duidelijk maken waar het in een mensenleven om draait.

Het zijn dit soort onverklaarbare ervaringen die in het evangelie van Pasen zijn verwoord.

De leerlingen van Jezus begrijpen de kruisdood van Jezus niet. En ze reageren ook allemaal verschillend op het lege graf. Maria denkt aan grafroof. Johannes ziet linnen doeken maar gaat het graf niet in. Simon Petrus gaat wel naar binnen en ziet dat de linnen doek die Jezus' gezicht bedekt had niet bij de andere doeken ligt. Dan gaat Johannes ook het graf in. Hij ziet de doeken en herinnert zich wat Jezus heeft gezegd: dat hij uit de dood zou opstaan.

Johannes, de leerling van wie Jezus veel hield, hij heeft het als eerste begrepen, wat de profeten hebben gezegd over de Messias en het vrederijk. Wat Jezus heeft verteld over het koninkrijk van de hemel, over Gods nieuwe wereld, die niet gebonden is aan plaats of tijd, maar overal is waar mensen zich houden aan de grondwet van dat koninkrijk, aan de 10 geboden.

Waar mensen niet worden beoordeeld op wat ze presteren of bezitten, maar om wie ze zijn, geliefde kinderen van God. Waar mensen elkaar niet doden, niet liegen niet stelen en niet jaloers zijn. Waar mensen eerlijk en trouw zijn, de moeilijkheden van het leven samen dragen en het beste in elkaar naar boven halen.

Petrus heeft meer tijd nodig om te gaan zien dat het lege graf verwijst naar die geestelijke werkelijkheid van Gods nieuwe wereld. En ook Maria Magdalena blijft aanvankelijk huilend achter. Zij buigt zich naar het graf en ziet twee engelen, die vragen waarom ze huilt. Ze vertelt dat ze wil weten waar het lichaam van Jezus is. En als de tuinman achter haar ook vraagt waarom ze huilt, zegt ze hetzelfde: vertel me waar hij is. Maar als de tuinman haar naam noemt, herkent ze de stem, herkent ze Jezus. Meester, zegt ze, en ze wil hem omhelzen, althans, dat stel ik me zo voor. Maar Jezus zegt: Houd me niet vast. Ik ben nog niet opgestegen naar de Vader die ook jullie vader is.

Tot zijn hemelvaart blijft Jezus nog 40 dagen bij zijn leerlingen. Door dichte deuren komt hij naar hen toe om hen te troosten en te bemoedigen. Veertig dagen krijgen ze de tijd om te groeien in geloof. Om te gaan begrijpen dat hij het woord van God is in mensengestalte. Dat hij door God is gezonden om hen te laten zien hoe die grondwet van het koninkrijk in de praktijk werkt. Veertig dagen om te ervaren dat Jezus de verbindende schakel is tussen de aardse werkelijkheid van de feiten en de geestelijke werkelijkheid van God, de werkelijkheid van de liefde.

Na die veertig dagen neemt Jezus hen mee de berg op. En keert terug naar zijn vader in de hemel. Ze blijven verweesd achter, moeten ze echt zonder hem verder?

10 dagen lang duurt het wachten, wachten op de Heilige Geest die Jezus hen had beloofd. Zeven weken na Pasen, op de 50^e dag, de Pinksterdag, ontvangen ze die Geest, in de vorm van wind en vuur. Hun wachten en bidden wordt beloond met nieuwe spirit, met nieuw elan.

De ervaring van de opstanding die het leven van de leerlingen voorgoed heeft veranderd, is in de bijbel beschreven naar analogie van de woestijnreis van het volk Israël.

Veertig jaar lang zwierven de Israëlieten door de woestijn en stierven duizend doden. Ze werden aangevallen door vijandige legers, ze waren bang en boos op Mozes die hen in deze ellende had gebracht.

In het begin van de reis riep Mozes hen op om geduldig te zijn: Wees niet bang, wacht rustig af. De Heer zal voor jullie strijden, en jullie hoeven zelf niets te doen. Maar halverwege de reis veranderde dat. God gaf Mozes op de berg Sinaï de 10 geboden. Die moesten ze in een speciale tent bewaren, midden in het kamp zodat ze er telkens aan herinnerd werden hoe ze een vrije en gelijkwaardige samenleving konden vormden. Vanaf dat moment moesten ze niet alleen op God vertrouwen, maar ook zelf aan de slag. Het recht handhaven, zorgen dat er geen armoede is, misdaden bestraffen, verstoorde relaties herstellen door een verzoeningsritueel bij de priester.

Drie jaar lang reisden de leerlingen met Jezus mee en zagen hoe hij de strijd voerde tegen onrecht en kwade machten. En hoe het leek alsof hij die strijd had verloren.

Na de opstanding kregen ze nog 40 dagen lang de tijd om gaandeweg te ontdekken dat zijn strijd niet tevergeefs was geweest en dat hun relatie met Jezus niet was verbroken met zijn dood. Ze werden niet afgerekend op hun ontrouw verraad of verloochening. Ze werden door Jezus begroet met vrede, er was vergeving en een nieuw begin. Jezus had alles voor hen volbracht.

En net als het volk na de ervaring bij de Sinaï ook zelf aan het werk moest, werden de leerlingen er met Pinksteren op uitgestuurd om leerlingen te maken. Met hulp van de Heilige Geest.

En ook wij krijgen net als de leerlingen en het volk Israël tijd van leven om te groeien in paasgeloof. Geloof in die andere werkelijkheid, in dat koninkrijk van de hemel. Geloof in God die alle redelijk verstand te boven gaat, in de onmogelijke mogelijkheid van liefde die alle angst, haat en onrecht zal overwinnen.

Elke nieuwe dag krijgen wij de mogelijkheid om net als die jonge vrouw van de Passion te blijven zoeken naar God, te midden van alle twijfels en hobbels op onze levensweg. Om zoals in de Kolossenzen brief staat: met Jezus op te staan en elke dag op zoek te gaan naar het hemelse. Om het aardse verlangen naar status, hebzucht en genot uit te trekken als een oude jas, en een nieuwe jas aan te trekken.

Laten we elke nieuwe morgen bidden om bekleed te worden met de mantel van Christus, met de zachte krachten van vergeving, verdraagzaamheid en geduld. En bidden om open ogen en een opmerkzaam hart voor onverwachte ervaringen van hoop en vreugde. Amen

Reageren? Graag!

ds.anjedekuijer@pkngrotekerkschiedam.nl